

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 19. maj 2014
Kontor: Procesretskontoret
Sagsbeh: Christina Thode Hansen
Sagsnr.: 2014-0037-0076
Dok.: 1159310

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 6 vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love. (Revision af reglerne om behandling af civile sager og syn og skøn, forhøjelse af beløbsgrænse for anke, indførelse af deltidsordning for dommere m.v., medieannoncering af tvangsauktioner, tvangsfuldbyrdelse af digitale lånedokumenter, skriftlig behandling af anke i straffesager med samstemmende påstande m.v.) (L 178), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 2. maj 2014. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pernille Skipper (EL).

Karen Hækkerup

/

Cecilie Maarbjerg Qvist

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 6 vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love. (Revision af reglerne om behandling af civile sager og syn og skøn, forhøjelse af beløbsgrænse for anke, indførelse af deltidsordning for dommere m.v., medieannoncering af tvangsauktioner, tvangsfuldbyrdelse af digitale lånedokumenter, skriftlig behandling af anke i straffesager med samstemmende påstande m.v.) (L 178) fra Folketingets Retsudvalg:

”Er der efter ministerens opfattelse andre afgifter end en afgift på omberammelser og en afgift på at indgive ansøgning om appeltilladelse til Procesbevillingsnævnet, der bør overvejes indført i forbindelse med den påtænkte gennemgang af retsafgiftsområdet?”

Svar:

1. Udvalget om bedre og mere effektiv behandling af civile sager ved domstolene har i kapitel 12 i sin rapport fra den 18. december 2013 behandlet spørgsmålet om retsafgifter. Det fremgår af rapporten, at udvalget har vurderet, at der kan være fordele, herunder et effektiviseringspotential, ved at få en klarere, mere forenklet struktur for retsafgifter, og udvalget har derfor anbefalet, at der igangsættes et arbejde med en gennemgang af samtlige retsafgifter med henblik på en ændring heraf.

Udvalget peger i den forbindelse på, at følgende principper mv. bør indgå i dette arbejde:

Forenkling bør være i fokus. Det må således tilstræbes, at retsafgiftsreglerne er lette at forstå og administrere, og at afgiften er let at beregne, herunder bør der være fokus på at mindske antallet af tilbagebetalinger. Det bør også overvejes, om der skal være en reguleringsmekanisme, som sikrer, at retsafgifterne reguleres med pris- og lønudviklingen.

Der bør efter udvalgets opfattelse endvidere i højere grad være et adfærdregulerende element i retsafgifterne. Udvalget peger i den forbindelse navnlig på, at tidlige forlig, retsmægling og modtagelse af tilkendegivelser er adfærd, som bør søges fremmet gennem retsafgiftsreglerne, hvorimod unødvendige sagsanlæg bør søges forhindret ved afgiftsreglerne, herunder unødvendige anke- og kæresager.

2. For så vidt angår en afgift for omberammelser fremgår det af udvalgets rapport, at Deloitte i sin rapport til udvalget har anbefalet, at der indføres en omberammelsesafgift på 10.000 kr. for at begrænse antallet af omberammelser.

Udvalget er enig i, at det er meget væsentligt at undgå omberammelser i videst muligt omfang, og udvalget finder det naturligt at overveje, om retsafgiftsreglerne kan medvirke til at sikre dette. I forhold til forslaget fra Deloitte om en omberammelsesafgift peger udvalget imidlertid på, at det kræver nærmere overvejelser af bl.a. betydningen i forhold til omberammelse på grund af sygdom mv. hos en part eller et vidne og omberammelse på grund af rettens forhold. Det er udgangspunktet, at en sag ikke bør omberammes, hvis der ikke er en god begrundelse herfor. Det må i denne forbindelse nærmere belyses, om der er tilfælde, hvor der alligevel i praksis sker omberammelse.

Udvalget finder derfor, at Deloitte's forslag om en omberammelsesafgift – og i givet fald størrelsen af en sådan – bør overvejes nærmere som led i det foreslåede arbejde med en gennemgang og ændring af retsafgifterne.

3. I lyset af det øgede antal ansøgninger om appelltilladelse, som en gennemførelse af forslagene om adgangen til appel i civile sager forventes at ville medføre, har udvalget desuden overvejet, om der bør indføres en afgift for at indgive ansøgning om appelltilladelse til Procesbevillingsnævnet. Udvalget finder, at de nærmere overvejelser af, om der bør indføres en sådan afgift, i givet fald mere naturligt bør ske som led i det foreslåede arbejde med en samlet gennemgang af retsafgiftsområdet.

Udvalget har på den baggrund holdt sig til en mere overordnet drøftelse af, hvordan en eventuel afgift ville kunne udformes. Udvalget anfører i den forbindelse, at en afgift af ovennævnte karakter må antages at have en adfærdsregulerende effekt, således at der ikke blot automatisk indgives ansøgning til Procesbevillingsnævnet.

Det må i den forbindelse i givet fald efter udvalgets opfattelse være udgangspunktet, at afgiften skulle gælde alle ansøgninger om appelltilladelse ved Procesbevillingsnævnet i civile sager, dvs. både ansøgninger om 2. instansbevillinger og ansøgninger om 3. instansbevillinger. En eventuel afgift for ansøgninger til Procesbevillingsnævnet bør efter udvalgets opfattelse ikke gælde ansøgninger om fri proces. Udvalget har ikke drøftet spørgsmålet om afgift i forhold til ansøgninger om appelltilladelse i straffe-

sager, da udvalget efter sit kommissorium alene skal se på forslag vedrørende behandlingen af civile sager.

Udvalget har desuden overvejet størrelsen af en eventuel afgift og sammenhængen til retsafgiften for appel.

Ved anlæg af en retssag betales der retsafgift til staten, både når sagen anlægges og ved fastsættelse af tidspunktet for hovedforhandlingen. Det gælder også, når en sag ankes, eller en kendelse kæres.

Udvalget har derfor anført, at det kan overvejes, om en afgift for en ansøgning til Procesbevillingsnævnet skulle være en yderligere afgift, eller om der i stedet skulle være sammenhæng med retsafgiften. Udvalget finder det afgørende, at en eventuel afgift ikke udgør en barriere i forhold til at søge om appeltilladelse i de sager, hvor det på grund af sagens karakter er relevant. En eventuel afgift bør derfor i givet fald udformes således, at den har sammenhæng med retsafgiften på den måde, at man – hvis der meddeles appeltilladelse – allerede kan anses for at have betalt (en del) af retsafgiften ("fremrykket retsafgift").

Udvalget peger desuden på, at hvis der skulle indføres en afgift, ville det være afgørende, at afgiften er let at administrere. Det ville derfor umiddelbart være mest hensigtsmæssigt, hvis afgiften udgjorde et fast beløb eller eventuelt to forskellige beløb alt efter, om der søges om 2. instansbevilling eller 3. instansbevilling.

Til brug for de videre overvejelser har udvalget på den baggrund peget på en let administrerbar model, hvorefter en eventuel afgift ved ansøgninger om appeltilladelse blev fastsat til den afgift, som i alle sager, hvor der betales afgift, skal betales for appel – dvs. den del af afgiften, som ikke er afhængig af sagens værdi. Hvis der meddeles appeltilladelse, ville denne del af afgiften i givet fald ikke skulle betales på ny, men der ville i øvrigt skulle betales afgift efter de almindelige regler.

Nogle sager er fritaget for betaling af retsafgift. Det er udvalgets opfattelse, at disse sager også bør være fritaget for en eventuel afgift for ansøgning om appeltilladelse til Procesbevillingsnævnet.

Udvalget anfører, at en eventuel afgift efter disse principper således ud fra de gældende retsafgifter ville kunne fastsættes til 750 kr. for ansøgninger om tilladelse til at anke til landsretten og 1.500 kr. for ansøgninger om til-

ladelse til anke til Højesteret. For ansøgninger om tilladelse til kære kunne afgiften fastsættes til 400 kr. ved ansøgning om kæretilladelse til landsretten og 750 kr. ved ansøgning om kæretilladelse til Højesteret.

Det er efter udvalgets opfattelse på den ene side beløb af en sådan størrelse, at det vil have en vis adfærdsregulerende betydning for overvejelserne om, hvorvidt der bør søges om apeltilladelse, men på den anden side ikke et beløb, der er så højt, at det udgør en egentlig barriere set i lyset af de øvrige omkostninger ved at føre en retssag.

Udvalget har fundet det rigtigst, at nærmere overvejelser om indførelse af en afgift for ansøgning til Procesbevillingsnævnet om apeltilladelse sker i forbindelse med den samlede gennemgang af retsafgifterne, som udvalget foreslår sættes i gang, og udvalget har derfor ikke stillet forslag herom, ligesom udvalgets medlemmer ikke har taget stilling til, om en sådan afgift kan anbefales, eller til det nærmere potentiale herved.

4. Justitsministeriet er enig med Udvalget om bedre og mere effektiv behandling af civile sager ved domstolene i, at der bør ske en samlet gennemgang af alle retsafgifter med henblik på en forenkling af reglerne og med fokus på et adfærdsregulerende element i retsafgifterne. Justitsministeriet vil derfor i efteråret 2014 igangsætte et sådant arbejde.

Justitsministeriet er enig med udvalget i, at spørgsmålet om indførelse af en omberammelsesafgift og en afgift for at indgive ansøgning om apeltilladelse til Procesbevillingsnævnet bør overvejes nærmere i forbindelse med dette arbejde, herunder også hvilket beløb sådanne afgifter i givet fald vil skulle fastsættes til. De forhold, som udvalget har peget på vedrørende en omberammelsesafgift og en afgift for ansøgning om apeltilladelse til Procesbevillingsnævnet, vil indgå i overvejelserne.